

Projekt

z dnia 16 grudnia 2016 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SIEMIATYCZE**

z dnia 2016 r.

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 roku

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 i 1579) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 i 1893) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 roku stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Miejski Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowany będzie z budżetu miasta.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Siemiatycze.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Agnieszka Monika Zalewska

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Miasta Siemiatycze

z dnia 2016 r.

Miasto Siemiatycze

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 roku

Siemiatycze, grudzień 2016 r.

Wstęp

Diagnoza sytuacji.

Cele programu.

Zadania i podmioty realizujące program.

Adresaci programu.

Zasady finansowania.

Monitoring i realizacja programu.

WSTEP

Do zadań własnych gminy, zgodnie z Ustawą z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.), należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu (art. 4¹ ust. 1). W szczególności zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania te są realizowane w ramach corocznie uchwalanych gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

By podjąć skuteczne działania profilaktyczne należy podjąć działania realizując odpowiednie poziomy profilaktyczne. Obecna terminologia typuje 3 poziomy:

Profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje tj. działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka

sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania te zazwyczaj są realizowane w populacji dzieci i młodzieży, młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Są to programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. Są to działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniających kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Są to interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

Podstawa prawna:

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych miasta Siemiatycze na 2017 rok opracowano na podstawie:

- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.)
- Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492)
- Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2017 roku.
- będzie realizowany z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz 1169), oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Przy opracowywaniu powyższego Programu uwzględniono zasoby, jakimi dysponuje miasto do realizacji omówionych poniżej zadań jak i zwrócono szczególną uwagę na zaspokojenie istotnych w tym zakresie potrzeb.

Realizatorem programu będzie Pełnomocnik ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom mający swoją siedzibę w Punkcie konsultacyjnym ds. uzależnień w Siemiatyczach, powołany zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz pozostali realizatorzy przypisani do poszczególnych zadań.

Współrealizatorzy programu:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach
- 2) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Siemiatyczach
- 3) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 4) Siemiatycki Ośrodek Kultury,
- 5) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Siemiatyczach
- 6) Komenda Powiatowa Policji w Siemiatyczach
- 7) placówki oświatowe
- 8) organizacje pozarządowe.

DIAGNOZA SYTUACJI

Celem diagnozy jest dostarczenie wiarygodnych informacji przydatnych do zaplanowania i realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W opracowaniu wykorzystano zarówno dane ogólnopolskie jak i dane z badań realizowanych na terenie miasta Siemiatycze.

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej jak i dorosłych. Jak wynika z badań (*Europejski program badań ankietowych w szkołach ESPAD, Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych realizowanych w 2011 r.*) próby picia ma za sobą 87,3% gimnazjalistów klas III i 95,2% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. Zgodnie z prezentowanymi wynikami badań ESPAD spożywanie alkoholu wśród piętnasto i szesnastolatków stanowi swoistą normę.

W celu poznania specyfiki spożywania alkoholu przez młode osoby z terenu naszego miasta, rokrocznie prowadzone są badania ankietowe w szkołach.

Przeprowadzone w październiku 2016 r. anonimowe badania ankietowe w dwóch szkołach gimnazjalnych oraz dwóch szkołach ponadgimnazjalnych prezentują postawy mieszkańców

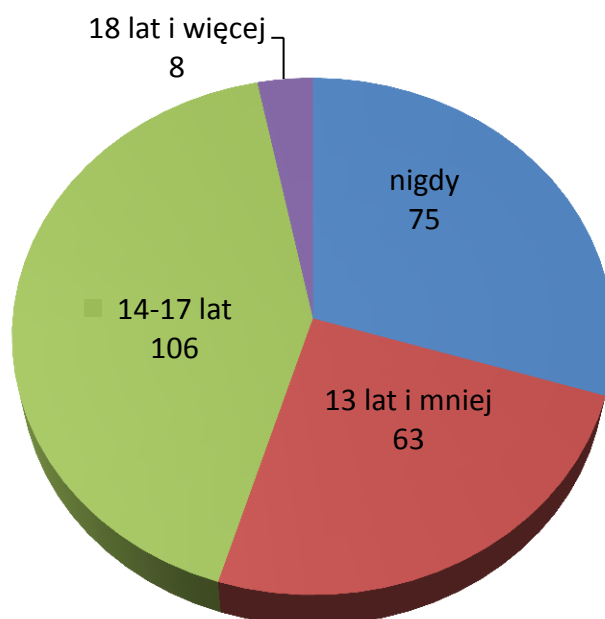
naszego miasta. Łącznie udział w badaniu wzięło **252 uczniów** w wieku 14-20 lat (134 dziewcząt oraz 118 chłopców).

Wiek ankietowanych:

Wiek	14 lat	15 lat	16 lat	17 lat	18 lat	19 lat	20 lat
Ilość osób	5	102	66	25	32	19	3

Łącznie 198 badanych było w wieku poniżej 18 roku życia- co stanowi ważny aspekt spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Pozostałe 54 osoby były w wieku pełnoletnim.

Ważnym obszarem prowadzonych badań było poznanie wieku inicjacji alkoholowej badanej grupy. Wyniki prezentują się następująco:

Spośród ankietowanych 75 osób określiło siebie jako abstynentów nigdy nie spożywających alkoholu. W przypadku pozostałych wynika, iż inicjację alkoholową miało w wieku:

- 63 respondentów w wieku 13 lat lub młodszym,
- 106 osób w wieku 14-17 lat
- zaledwie 8 osób osiagając co najmniej wiek 18 lat.

Spośród badanej grupy ankietowanych zaledwie 54 uczniów stanowiło osoby pełnoletnie w dniu badania.

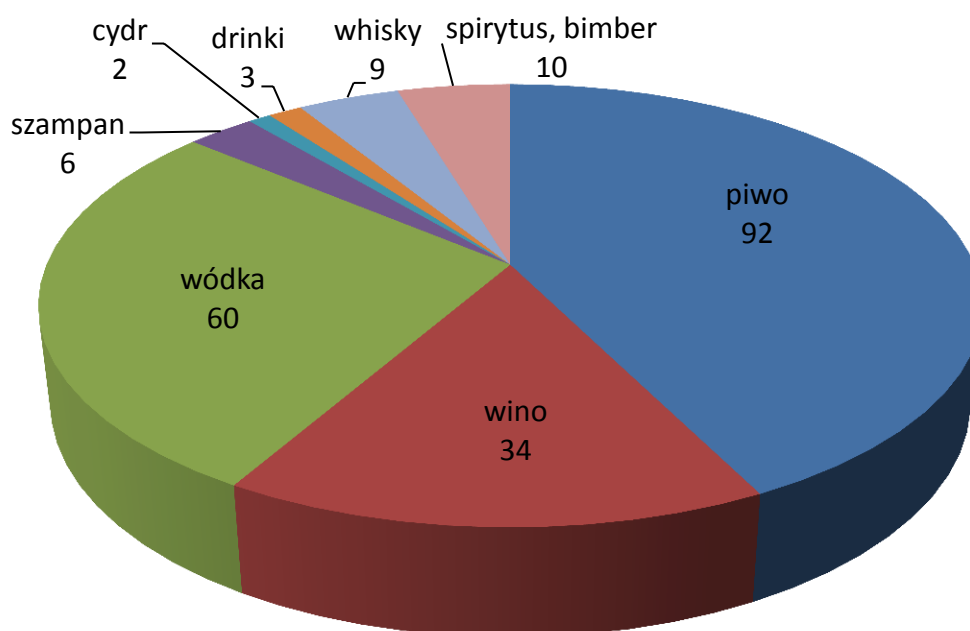
Widząc niepokojące dane świadczące o takim modelu spożywania alkoholu przez niepełnoletnich mieszkańców naszego miasta kolejne badanie ankietowe dotyczyło poznania wzorców spożywania alkoholu.

Ilość badanych uczniów, którym zdarzyło się upić alkoholem (do utraty kontroli nad własnym zachowaniem):

Częstotliwość	jednorazowo	kilkukrotnie	często	nigdy
Ilość osób	23	30	5	155
Procent	9%	12%	2%	61%

39 badanych (16%) nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie. Z przedstawionych powyżej danych zawartych w tabeli wynika, iż zdecydowana większość – 61% nigdy nie upiła się alkoholem, pozostali upili się do utraty kontroli nad własnym zachowaniem jednorazowo lub kilkakrotnie. Zaledwie 2% uczniów przyznało, iż zdarza się im to często.

Kolejnym istotnym aspektem badań było poznanie rodzaju spożywanego alkoholu przez ankietowanych. Spośród wszystkich badanych uczniów 32 przyznało, iż nie spożywa alkoholu, natomiast 86 osób nie udzieliło żadnej odpowiedzi co łącznie stanowi 47% badanych. Spośród osób, które udzieliły odpowiedzi (53%), wyniki przedstawia poniższy wykres:

Ankietowana młodzież przyznała, iż w zdecydowanej większości spożywa piwo- 92 badanych, wódkę- 60 uczniów oraz wino-34. Pozostałe alkohole spożywane przez młodzież stanowią procentowo mały udział. Warto nadmienić, iż pytanie było wielokrotnego wyboru, trudno jest więc na etapie opracowywania badań wychwycić, które osoby łączą różne rodzaje spożywanego alkoholu.

Ostatnim ważnym aspektem prowadzonych badań było określenie częstotliwości spożywanego alkoholu przez badaną młodzież. Wyniki prezentuje poniższa tabela:

częstotliwość	okazjonalnie	rzadko	weekendowo	małe ilości	duże ilości	„to zależy”
ilość osób	25	18	23	26	11	11

Zaprezentowana tabela przedstawia odpowiedzi 114 osób co stanowi 45% badanych. Pozostali respondenci niestety nie udzielili odpowiedzi na to pytanie. Niepokojącym aspektem zaprezentowanych odpowiedzi jest fakt, iż młodzież, która udzieliła odpowiedzi przyznała, iż zazwyczaj spożywa alkohol weekendowo i „okazjonalnie” - nie określając bliżej jak często i jakie ma ku temu okazje. W większości przyznali jednak, iż ilości spożywanego alkoholu są małe, zaledwie 11 badanych przyznało iż wypija alkohol w dużych ilościach.

Punkt konsultacyjny ds. uzależnień

W Polsce działa ponad 2000 punktów konsultacyjnych (źródło: Rekomendacje PARPA 2017) które udzielają pomocy osobom uzależnionym i członkom rodzin z problemem uzależnień.

Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych;
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu);
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Na przełomie ostatnich 3 lat z działalności Punktu konsultacyjnego w Siemiatyczach skorzystała następująca ilość osób:

	2013 r.	2014 r.	2015 r.
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	59 spraw	72 sprawy	50 spraw
Konsultacje i poradnictwo Pełnomocnika ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom prowadzone w Punkcie Konsultacyjnym ds.	107 konsultacji w sprawie: 12 narkotyków	70 konsultacji w sprawie: 17 narkotyków	130 konsultacji w sprawie: 37 narkotyków

uzależnień	95 alkoholu	53 alkoholu	93 alkoholu
Spotkania rehabilitacyjne z terapeutą uzależnień prowadzone w Punkcie konsultacyjnym ds. uzależnień*	123 spotkania: 42 os. uzależnionych (89 wizyt) 24 os. współuzależnione (34 wizyty)	155 spotkań: 46 os. uzależnionych (105 wizyt) 39 os. współuzależnionych (50 wizyt)	193 spotkania: 50 os. uzależnionych (130 wizyt) 44 os. współuzależnione (63 wizyty)
Łączna ilość osób	232	227	274

*wzrost ilości spotkań terapeutycznych może wynikać ze zwiększonej ilości częstotliwości przyjazdu terapeuty do Siemiatycz z 2 razy w miesiącu do 4 razy w miesiącu. Ilość osób uzależnionych nie zwiększyła się radykalnie. Klientami były głównie osoby sięgające po narkotyki, alkohol – osoby niepełnoletnie oraz uzależnieni behawioralnie. Ponadto przez osoby współuzależnione rozumiani są członkowie rodziny żyjący z uzależnionymi, którzy uczęszczali na spotkania rehabilitacyjne rodzinne lub indywidualne wspierające.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemiatyczach

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemiatyczach została powołana Zarządzeniem 97/11 Burmistrza Miasta Siemiatycze z dnia 2 sierpnia 2011 r. na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 4 wspomnianej ustawy w skład Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Komisja ma swoją siedzibę przy ul. Legionów Piłsudskiego 1 i zbiera się na swoich posiedzeniach dwa razy w miesiącu.

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach – posiedzeniach Komisji oraz za realizację czynności dodatkowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 250 zł miesięczne. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie imiennej listy obecności i może ulec zmniejszeniu proporcjonalnie do liczby nieobecności w stosunku do liczby posiedzeń w danym miesiącu.

CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest podjęcie wielostronnych działań zmierzających do ograniczenia negatywnych skutków społecznych (w tym także przemocy domowej) będących konsekwencją zjawiska nadużywania alkoholu.

Zadania przedstawione w Programie realizowane będą ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Duże znaczenie dla miasta ma zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację zadań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Szczególnie istotnym aspektem są przedsięwzięcia kierowane do młodych mieszkańców miasta podczas realizacji programów uwzględniających zajęcia sportowe, zagospodarowanie czasu wolnego oraz organizację wypoczynku.

ZADANIA

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Kontynuacja działalności Punktu konsultacyjno – terapeutycznego ds. uzależnień, w którym odbywają się darmowe dla mieszkańców miasta porady oraz konsultacje dla osób eksperymentujących, uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy rodzinie (utrzymanie i wyposażenie pomieszczeń Punktu, wynagrodzenie osób zatrudnionych).	Pełnomocnik,	cały rok	- liczba porad i konsultacji udzielonych w Punkcie
2	Zajęcia rehabilitacyjne dla osób uzależnionych oraz rodzin z problemem alkoholowym realizowane przez certyfikowanego specjalistę terapii uzależnień w Punkcie oraz w Poradni Leczenia Uzależnionych od Alkoholu w Siemiatyczach.	Terapeuta, Poradnia Uzależnień, ośrodki niestacjonarne	cały rok	- liczba przeprowadzonych spotkań w Punkcie - liczba skierowań do poradni i ośrodków niestacjonarnych
3	Intensyfikacja działań w zakresie rozpatrywania wniosków o skierowanie na leczenie oraz motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego.	MKRPA	cały rok	- liczba przyjętych wniosków - liczba osób kierowanych do poradni - liczba wniosków kierowanych do sądu - liczba rozmów interwencyjno – motywujących przeprowadzonych przez członków komisji
4	Dofinansowywanie doskonalenia zawodowego	Pełnomocnik, MKRPA, ZI	cały rok	- liczba odbytych szkoleń

	pracowników punktu, MKRPA, ZI			
5	Promowanie grup samopomocowych abstynenckich	Pełnomocnik, MKRPA, MOPS	cały rok	- liczba członków grup - liczba grup
6	Zakup materiałów edukacyjnych dla klientów i terapeutów	Pełnomocnik, MKRPA	cały rok	-ilość rozpowszechnionych materiałów

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Pomoc psychospołeczna i prawna dla ofiar przemocy domowej i rodzin z problemem alkoholowym: - informacje i porady prawne, - szeroko pojęte działania pomocowe zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	MOPS, Punkt konsultacyjny, PCPR, KPP, świetlica środowiskowa	cały rok	-liczba osób korzystających z fachowych porad - liczba dzieci korzystających z zajęć w świetlicy
2	Prowadzenie działań profilaktycznych realizowanych w trakcie wypoczynku oraz organizacji czasu wolnego a także w świetlicy środowiskowej oraz podczas zajęć kultywujących polską tradycję narodową	Organizacje pozarządowe	cały rok	- liczba uczestników
3	Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z rodzinami z problemem alkoholowym oraz przeciwdziałania przemocy	Pełnomocnik	cały rok	- liczba szkoleń -liczba uczestników
4	Aktywne uczestnictwo w gminnym systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym i Grupą Roboczą Niebieskich Kart	MOPS, Pełnomocnik, KPP, PCPR, MKRPA, szkoły miejskie	cały rok	- liczba rodzin objęta procedurą Niebieskiej Karty
5	Przygotowywanie i propagowanie materiałów informacyjno - edukacyjnych adresowanych do mieszkańców dotyczących ofert pomocy dla rodzin z problemem alkoholowym i przemocy	Pełnomocnik, MOPS	cały rok	- liczba rozpropagowanych materiałów edukacyjnych
6	Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym poprzez tworzenie indywidualnego systemu pomocy	Pełnomocnik, MKRPA, ZI, świetlica środowiskowa,	cały rok	- ilość dzieci

		placówki oświatowe		
7	Włączenie się w ogólnopolskie oraz lokalne kampanie poświęcone rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy mające na celu edukację społeczeństwa	Pełnomocnik, KPP, szkoły miejskie, SOK,	cały rok	- liczba przeprowadzonych kampanii - liczba uczestników
8	Zajęcia warsztatowe dotyczące zwiększenia umiejętności interpersonalnych i radzenie sobie w sytuacji nacisku grupy rówieśniczej na używanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałania przemocy	Pełnomocnik, szkoły miejskie	cały rok	- liczba przeprowadzonych spotkań - liczba uczestników
9	Udzielanie pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się	Pełnomocnik, terapeuta, MKRPA	cały rok	-liczba zgłaszających się osób
10	Promocja imprez bezalkoholowych	Szkoły miejskie, SOK, MOSiR, „IGNIS” i inne organizacje pozarządowe	cały rok	-liczba imprez - liczba uczestników
11	Prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie miasta w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy	Pełnomocnik, ZI, MOPS, lokalne media, Urząd Miasta	cały rok	- liczba publikowanych artykułów - strona informacyjna na oficjalnej stronie miasta
12	Zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, sposobów reagowania na przemoc i możliwości uzyskania pomocy poprzez prowadzenie lokalnych kampanii informacyjnych i edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci oraz przygotowanie i upowszechnianie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym (np. ulotki, informatory, strony internetowe)	Pełnomocnik, MKRPA, ZI, MOPS, KPP, placówki oświatowe	cały rok	- ilość przeprowadzonych spotkań edukacyjnych -ilość uczestników - ilość rozpowszechnionych informatorów
13	Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez	Pełnomocnik, MKRPA, ZI	Cały rok	-liczba zakupionych publikacji - liczba przeprowadzonych

specjalistyczne szkolenia, prenumeratę publikacji i specjalistycznych opracowań, materiałów multimedialnych			szkoleń
---	--	--	---------

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo –wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. Realizacja programu „Szkola dla rodziców i wychowawców”	Pełnomocnik, szkoły miejskie, trenerzy,	cały rok	-liczba zajęć -liczba uczestników
2	Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych skierowanych do grup rówieśniczych, o charakterze rozrywkowym, sportowym itp. dla dzieci i młodzieży w szczególności sposób eksponujący szkodliwość alkoholu, narkotyków oraz „dopalaczy” (spektakle, zawody sportowe, festyny, konkursy, imprezy tematyczne, itp.)	Pełnomocnik, pedagodzy szkół, SOK, MOSiR, organizacje pozarządowe	cały rok	- liczba imprez - liczba uczestników
3	Dofinansowanie profesjonalnych programów profilaktycznych oraz przedstawień profilaktycznych na terenie szkół	Pełnomocnik	cały rok	-liczba uczestników -liczba przeprowadzonych programów -liczba szkół uczestniczących w programach
4	Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych	Pełnomocnik	cały rok	- liczba szkoleń -liczba uczestników
5	Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się „FreD goes Net”	terapeuta	cały rok	-liczba uczestników

6	Uzupełnieniem działań prowadzonych lokalnie o programy ogólnopolskie, np. „Pomarańczowa Linia” – telefon pomagający rodzicom dzieci, które piją/upijają się.	Pełnomocnik, MKRPA, ZI, KPP szkoły miejskie,	cały rok	- liczba osób korzystających z oferty
7	Podjęcie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia	MKRPA, KPP, Pełnomocnik	cały rok	- liczba przeszkolonych punktów sprzedaży - liczba kontroli punktów
8	Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym poprzez prowadzenie badań, sondaży	Pełnomocnik, MKRPA	cały rok	-liczba respondentów
9	Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych	Szkoły miejskie, MOSiR, organizacje pozarządowe	cały rok	- liczba uczestników
10	Prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (broszury, plakaty, ulotki z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi dotyczącymi problematyki alkoholowej) dla określonych grup adresatów	Pełnomocnik	cały rok	- liczba rozpowszechnionych materiałów
11	Edukacja lokalnych decydentów i radnych co do wagi i skali problematyki alkoholowej i przemocy poprzez zapraszanie do udziału w lokalnych debatach, kampaniach, imprezach profilaktycznych	Pełnomocnik,	cały rok	- liczba przeprowadzonych spotkań - liczba uczestników
Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców				
12	Organizowanie lokalnych i regionalnych kampanii oraz innych kompleksowych działań związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców, współpraca z ośrodkami szkolenia kierowców oraz edukacja w szkołach średnich	Pełnomocnik, KPP,	cały rok	-liczba działań -liczba uczestników
13	Współpraca na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego	Pełnomocnik	cały rok	-ilość wspólnych przedsięwzięć

	poprzez szeroko rozumianą współpracę z instytucjami, które w zakresie swoich działań w różnym stopniu są powiązane z ruchem drogowym			
Przeciwdziałanie nietrzeźwości w miejscach publicznych				
14	Realizowanie działań profilaktycznych w środowisku pracy-działania profilaktyczne skierowane do osób dorosłych poprzez kampanie informacyjne – gdzie szukać pomocy, jak reagować w sytuacji ujawnienia problemów, których przyczyną jest alkohol oraz działania edukacyjne – dotyczące wzorów picia, szkód powodowanych przez alkohol, zmiany itp. zachowań	Pełnomocnik, MKRPA, KPP, IGNIS	cały rok	-ilość przedsięwzięć -ilość odbiorców

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizującymi zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży	Pełnomocnik, Miasto Siemiatycze	cały rok	-liczba podmiotów realizujących zajęcia -liczba uczestników biorących udział w zajęciach
2	Wspieranie stowarzyszeń, instytucji i osób fizycznych promujących abstynencję i zdrowy styl życia	Pełnomocnik, Miasto Siemiatycze	cały rok	-liczba stowarzyszeń promujących abstynencję
3	Wspieranie działalności świetlicy środowiskowej	Miasto Siemiatycze	cały rok	-liczba uczestników świetlicy

Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów w zakresie reklamy napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, osobom do lat 18-tu oraz na kredyt lub pod zastaw a także występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i	MKRPA, KPP, Urząd Miasta	cały rok	- liczba kontroli

	przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia			
2	Cofanie zezwoleń zgodnie z art. 18 ust.10 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Burmistrz Miasta	cały rok	-liczba cofniętych zezwoleń
3	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	Pełnomocnik, MKRPA	cały rok	-liczba podjętych interwencji
4	Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Miasta.	MKRPA	cały rok	-liczba wydanych opinii

Zadanie 6. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego (kierowanie spraw do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim).

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Przygotowywanie dokumentacji oraz kierowanie wniosków do sądu rejonowego w Bielsku Podlaskim o wszczęcie postępowania zmierzającego do poddania się obowiązku leczenia odwykowego względem osób nadużywających alkoholu. Pokrycie kosztów sądowych oraz kosztów poniesionych na sporządzenie opinii lekarzy biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia (psycholog, psychiatra).	MKRPA, Urząd Miasta	cały rok	- liczba wniosków skierowanych do sądu - liczba sporządzonych opinii biegłych sądowych

Objaśnienie użytych w tabelach skrótów:

MKRPA- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemiatyczach

KPP- Komenda Powiatowa Policji w Siemiatyczach

MOPS- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach

PCPR- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Siemiatyczach
ZI- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
SOK- Siemiatycki Ośrodek Kultury w Siemiatyczach
MOSiR- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Siemiatyczach
IGNIS- Siemiatyckie Stowarzyszenie Abstynentów „IGNIS”
Pełnomocnik- Pełnomocnik ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

Adresaci programu

1. Osoby uzależnione oraz współuzależnione od alkoholu.
2. Rodziny osób uzależnionych od alkoholu.
3. Osoby pijące w sposób ryzykowny i szkodliwy.
4. Ofiary przemocy w rodzinie.
5. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem alkoholowym i przemocy domowej.
6. Przedstawiciele władz lokalnych.
7. Społeczeństwo.

Zasady finansowania

Finansowanie programu będzie dokonywane w ramach środków własnych Miasta uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu, na które przewidziano w 2017 r. wynosi 410 000 zł. Ponadto realizacja niektórych zadań programu może odbywać się będzie dzięki pozyskanym środkom z zewnątrz.

Monitoring i realizacja programu

Koordinację realizacji zadań powyższego Programu prowadzi Pełnomocnik ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Monitoring i realizacja Programu prowadzona będzie poprzez:

- sprawozdanie wewnętrzne dla Burmistrza oraz Rady Miasta Siemiatycze
- zewnętrzne dla Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku (ankieta PARPA G1).

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja zadań wynikających z ustawy prowadzona jest w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Miasta Siemiatycze stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 zadania realizowane będą przez miejskie jednostki organizacyjne, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty, którym zadania zlecane będą w drodze otwartego konkursu ofert.

Zadania przedstawione w Programie realizowane będą ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W trakcie procesu poddania programu do konsultacji społecznych, 8 grudnia 2016 r. wpłynął 1 formularz zgłaszania opinii z siemiatyckiego stowarzyszenia abstynentów „IGNIS” wnoszący o dodanie zapisu, iż program będzie realizowany z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169), oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami. Powyższy zapis został więc zawarty w programie.

Joanna Balejko